

10 gr.

ABC

NOWINY CODZIENNE

10 gr.

Nr. 263 A

Warszawa, poniedziałek 23 sierpnia 1937 r.

Rok XII

Nowe państwo Hua-Pei-Kuo

tworzą Japończycy w Chinach północnych
100-tysięczna armia japońska w Hopei

SZANGHAI, 22. 8. Z Pekinu donoszą o poważnych walkach w pobliżu m. Liang - Siang na linii kolejowej Pekin — Hankou. W obszarze Hankou Japończycy pomimo oporu wojsk chińskich i trudności terenowych posuwają się naprzód wśród ciągłych walk.

W Pekinie panuje porządek i spokój. Naskutek rozwiązania rady politycznej prowincji Hopei i Czahar, co oznacza zerwanie, łączności politycznej wspomnianych prowincji z Nankinem, władzę tymczasowo sprawuje „komitet ochrony pokoju” pod kierownictwem doradców japońskich. Na ulicach Pekinu rozplakatowano afisze, wzywające do utworzenia autonomicznego państwa północno - chińskiego pod nazwą

Hua - Pei - Kuo ze stolicą w Pekinie.

Posiłki japońskie nadal przybijają do Tien - Tsinu. Siły japońskie w prowincji Hopei przekraczają obecnie 100 tys. ludzi.

Wzdłuż wybrzeży prowincji Czekiang kursuje wiele japońskich transportów wojennych, poszukujących dogodnego miejsca dla wysadzenia desantu.

Mgła ocaliła Hankou

TOKIO, 22. 8. Admiralicja japońska komunikuje, że w sobotę o świcie wodnosamoloty japońskie bombardowały lotnisko w m. Siaokwan (48 km.) na północny zachód od Hankou (powodując poważne spustoszenia. Z zamiaru bombardowania Hankou zrezygnowano z powodu gęstej mgły. Wodnosamoloty powróciły do

swej bazy bez najmniejszych uszkodzeń.

Wojna rozszerza się

TOKIO, 22. 8. Dziennik „Asahi” donosi, że samoloty japońskie bombardowały wczoraj skupienia wojsk chińskich, które wkroczyły ostatnio do północnego Czaharu wbrew istniejącym chińsko - japońskim układom wojskowym. Zbombardowano siedzibę dowództwa 145 dywizji chińskiej oraz siedzibę władz prowincjonalnych Czaharu. Inne samoloty dokonały nalotu na m. Houailai, gdzie zbombardowano siedzibę dowództwa 15 dywizji chińskiej oraz koszary.

2 miliardy jen

TOKIO, 22. 8. — Dziennik „Asahi” donosi, że ministerstwa wojny i marynarki domagają się 2 miliardów jen na pokrycie nadzwyczajnych wydatków wojen-

nych aż do nowego roku, zamiast 500 lub 600 milionów, które przewidywano w ub. tygodniu. Dotychczas w związku z działaniami wojennymi uchwalono nadzwyczajne kredyty na sumę 526 milionów jen.

Bezowocne poszukiwania Lewoniewskiego

Agencja Tass komunikuje, że lotnik amerykański Mattern poszukując samolotu Lewoniewskiego, wystartował z Fairbanks na Alasce i leciał wzdłuż 148 południka ponad oceanem lodowatym aż do 75 stopnia szerokości północnej, skąd wrócił wzdłuż południka, badając wybrzeże do przylądka Barrow. Poszukiwania były bezowocne.

Ekspedycja Wilkinsa wylądowała w Foronsmith. Samolot n-207 (pilot Gracjanowski) wylądował w m. Kresty na rzece Piasina. Inne loty nie odbyły się z powodu złych warunków atmosferycznych. Łamacz lodów Krassin znajduje się w odległości 13 km. od przylądka Barrow. Lody nie pozwalają na dalsze zbliżenie się do lądu.

Front czerwonych przerwany

Santander w żelaznych kleszczach
Upadek Torre Lavega kwestią godzin

SEVILLA, 22. 8. Gen. Quipe de Llano oświadczył przez radio, że na froncie Santander wojska gen. Franco zajęły miejscowości Selaya, Ontaneda, Santa Maria, Santa Cruz oraz Villa Carriedo. Ta ostatnia miejscowość odległa jest o 28 km. od Santander. Natarcie powstańców nie natrafia na poważny opór z powodu zdemoralizowania przeciwnika.

PARYŻ, 22. 8. Havas donosi z frontu Santander, że linia obrony Santander została przerwana na odcinku zachodnim. O godz. 10-ej wojska gen. Franco znajdowały się w odległości 12 km. od m. Tor

re Lavega i wieczorem mają zajęć tę miejscowość.

Torre Lavega w rękach wojsk narodowych stanowiłaby groźne niebezpieczeństwo zupełnego odcięcia wojsk broniących Santander od Gijon. Port Santander znalazłby się w żelaznych kleszczach, w których musiałby ulec gen. Franco w ciągu kilku dni. Jednocześnie byłoby to początkiem likwidacji całego frontu północnego w wojnie hiszpańskiej.

Komunikat czerwonych

SANTANDER, 22. 8. Radiostacja rządowa komunikuje, że dzi-

siejsze walki są niezwykle gwałtowne. Powstańcy użyli znacznych sił i mają przewagę techniczną. Wojska rządowe usiłują powstrzymać przeciwnika energicznymi przeciwuderzeniami i wczoraj do godz. 20-ej utrzymały swe stanowiska pomimo huraganowego ognia. Lotnictwo rządowe bombarduje lub ostrzeliwuje z karabinów maszynowych oddziały powstańcze.

Wymiana jeńców

WALENCJA, 22. 8. Rząd walencki przekazał do dyspozycji min. spr. zagr. wszystkich jeńców politycznych, celem dokonania ewentualnej wymiany z rządem gen. Franco.

Przyznają się do klęski

WALENCJA, 22. 8. Ministerstwo obrony narodowej komunikuje, że na froncie północnym wojska gen. Franco zajęły Vega, lecz poniosły ciężkie straty podczas natarcia na Ontaneda i Arcena. Wedle zeznań jeńców, na froncie tym walczą 4 dywizje włoskie.

Na froncie Teruel wojska rządowe na skutek gwałtownego uderzenia przeciwnika, wycofały się w kierunku Hoya Quemada.

Obfita zdobycz wojenna

SALAMANKA, 22. 8. Główna kwatera gen. Franco komunikuje, że na froncie północnym przeciwnik dwukrotnie ruszył do gwałtownego natarcia, lecz został odparty, pozostawiając przeszło 100 trupów. Dzięki udatnemu manewrowi, wojska gen. Franco zajęły 19 miejscowości, biorąc licznych jeńców i zdobywając obfity materiał wojenny.

Na froncie aragońskim odparto przeciwnika pod Rincón del Molero. Na innych frontach zwykła strzelanina. We wczorajszych i onegdajszych walkach powietrznych lotnictwo gen. Franco straciło 18 rządowych samolotów myśliwskich.

Komunikat dodaje, że wojska walenckie dopuszczają się okrucieństw wobec jeńców i zapowiada represje.

Pożar na sali balowej

BOULOGNE, 22. 8. Wczoraj po północy wybuchł gwałtowny pożar w tutejszym kasynie. Pożar wybuchł na sali balowej, rozszerzając się gwałtownie. Dzięki wielkiej karności publiczności, uniknięto ofiar ludzkich. O godz. 6-ej z rana ogień zdołano zlokalizować. Pożar zniszczył większą część budynku, m. in. salę wystawową, w której znajdowało się ponad 400 płócien i rzeźb. Straty oceniają na kilka milionów franków. Pożar powstał na skutek krótkiego spiecia.

Koronacja Królowej Morza Wielkie uroczystości religijne w Swarzewie

Dnia 8 września b. r. odbędzie się w Swarzewie na Kaszubach koronacja cudownej statui Matki Bożej, Królowej Polskiego Morza, Patronki rybaków. Koronacji dokona J. E. ks. biskup Stanisław Okoniewski, ordynariusz chełmiński w asyście J. E. ks. biskupa sufragana K. Dominika i kapituły.

Na uroczystości zapowiadany jest przyjazd licznych pielgrzymek z całej Polski, a również i przedstawicieli Polonii gdańskiej. Komitet uroczystości na czele z ks. proboszczem Wojciechem Probnisem poczynił starania aby zapewnić pielgrzymom ulgowej przejazd (66 proc.), kwatery i wyżywienie. Z ulg kolejowych mogą korzystać przyjezdni z dalszych okolic kraju, udający się na wczasy nadmorskie do Jastarni, Hallerowa, Jastrzębiej Góry, Karwi, Dąbków z terminem powrotu dnia 30 września b. r.

Uroczystości odbędą się na placu w pobliżu cmentarza przy ołtarzu polowym, przystrojonym mo-

tywami sztuki kaszubskiej i sprzątem rybackim. Po koronacji statua Matki Bożej zostanie umiesz-

czona w kościele swarzewskim, który tego lata starannie odnowiono.

Oblakany czy symulanci?

Na mocy decyzji sądowej skierowano w ostatnich dniach przebywającego w więzieniu karnym Mokotowskim do Państwowego Zakładu Psychiatrycznego w Tworzech, bohatera wielkiej atery fałszerskiej, herszta bandy fałszerzy bonów rumuńskich, Moszka Iglickiego. Jak wiadomo Iglicki skazany został przez Sąd Okręgo-

wy na 7 lat więzienia. Po zapadnięciu wyroku w pierwszej instancji Iglicki popadł w stan zdrażający chorobę umysłową. Z tego powodu proces Iglickiego, który rozpoznany miał być w Sądzie Apelacyjnym ałegi wyłącznie. O ile obserwacja wykaże, że Iglicki nie symuluje obłądki, będzie on na stałe osadzony w domu zdrowia.

O polski hurt

Nie raz już poruszaliśmy w łamach „ABC” konieczność organizowania polskich hurtowni we wszystkich branżach.

Dziś jednak szybkie spolszczenie hurtu staje się sprawą palącą. Dłużej już czekać nie można!

Zywiołowo — bez przesady mówiąc — wzrasta polski handel detaliczny, powstają setki, a nawet już tysiące straganów, sklepików wiejskich i miejskich.

I niemal wszystkie te placówki, zarówno z dawniej istniejącymi, starając się coraz powszechniej zwalczać handel żydowski, muszą jakby na urągowisko zaopatrywać się w towary przeważnie u żyda hurtownika.

Czas już doprawdy najwyższy z tym skończyć!

Niewątpliwie sprawa to trudna. Łatwo bowiem stosunkowo założyć i prowadzić stragan czy sklep wiejski (często w ojcowskiej chałupie), nie tak nawet trudno założyć i sklep detaliczny, gdy natomiast hurt wymaga dużego i fachowego kierownictwa i za-

pewnionego grona odbiorców, jeśli ma być rzeczywiście hurtem, a nie — jak u nas często — tylko większym detałem.

Musi być dostatecznie silny, by brać towar wprost od producenta, by tanio i sprawnie obsłużyć konsumenta t. zn. detalistę, by uzyskać duże kontyngenty wwozowe — warunkiem tak ważnym obecnie przy reglamentacji importu, — by wreszcie, co może najważniejsze, przetrwać i zwalczyć potężną konkurencję żydowską, która odrazu zaciekle na placówkę taką uderzy, ponosząc nawet znaczne ofiary (pokrywane zwykle subwencjami z wiadomych źródeł).

Ale dopóki nie powstanie polski hurt, dopóty cały tak szybko teraz idący rozwój polskiego handlu detalicznego będzie ciągle na glinianych nogach, uzależniony od hurtu żydowskiego.

Wiemy zaś dobrze, że detalista polski zawsze jest traktowany o wiele gorzej przez hurtownika żyda, niż detalista żydowski. Ostatnio coraz częściej są wypadki szikanowania wprost odbiorców - Polaków

przez żydów: świadome opóźnianie dostaw (zwł. w okresach świątecznych), zmniejszanie rabatów, dawanie towaru innej jakości i t. p.

A sytuacja obecnie jest taka, że gdyby żydowski hurtownie przeszły do ataku w formie bojkotu polskich odbiorców, — półki sklepów polskich świeciłyby pustkami.

Są bowiem branże, w których — oprócz dzielnic zachodniej — hurt jest w stu procentach żydowski (np. żelazo).

A w innych branżach — istniejące hurtownie polskie jak że są słabe, jak małym dysponują kapitałem, a przez to — nie mogą konkurować ceną ani szybkością dostaw z żydowskimi.

Dziedzina importu — również, jak wiadomo, zażydżona beźmiernie.

A przecież te szeregi kupców polskich, z dnia na dzień tak szybko rosnące, są już potęgą, w znacznym stopniu są zorganizowane w stowarzyszenia kupieckie, liczących łącznie kilkadziesiąt tysięcy członków.

Mimo to jednak dotychczas z szeregów tych, poza projektami albo teoretycznymi albo anemicznymi, mocne placówki hurtowe nie wyłaniają się. Powtarzam: nie mówię o szczęśliwszych w tej dziedzinie ziemiach zachodnich.

Zdawało się przed paru laty, że duże szanse szczęśliwego rozwiązania tego zagadnienia ma spółdzielczość. Niestety, znane powszechnie czerwono - doktrynerskie nastawienie kierownictwa najpotężniejszej instytucji spółdzielczej „Społem” akcję tworzenia polskiego hurtu przeradza w akcję walki z silniejszymi placówkami kupiectwa niespółdzielczego, t. zw. wolnego, ogłaszając je za pasożytnicze, na czym naturalnie korzysta ten trzeci, prawdziwy pasożyt.

Szczęśliwie ostatnio Państwowa Rada Spółdzielcza raczy zezwalać na tworzenie spółdzielczych hurtowni kupieckich.

W tych warunkach przede wszystkim na barkach organi-

(Dalszy ciąg na str. 3-ej).

Nowy podział okręgów szkolnych

Z dniem 1 września wchodzi w życie przepisy o zmianie administracji szkolnictwa. Począwszy od nowego roku szkolnego 1937/38 zwiększona będzie liczba okręgów kuratoriów szkolnych przez utworzenie kuratorium pomorskiego.

Samobójca skoczył z wieży Eiffla

PARYŻ, 22. 8. Wczoraj wieczorem nieznany osobnik skoczył z 2-go piętra wieży Eiffla. Spadł na 1-sze piętro i poniósł śmierć na miejscu.

Według przeprowadzonego śledztwa samobójcą był emigrant jugosłowiański, który niedawno przybył do Francji. Przyczyna samobójstwa nieznana.

ABC sportowe

Niemcy — Polska 50-44

Gąsowski, Sznajder, Luckhaus, Noji i Kucharski odnoszą zwycięstwa

Pogoda wspaniała, stadion W. P. wyprzedany, 12.000 kulturalnych widzów. Żydzi ukarali Hitlera bojkotem zawodów, było i bez nich pełno, a za to bez insektów. Bohaterem dnia był Gąsowski. Ten krępy i silny jak tur chłopak, wygrał potężnym szturmem końców 400 mtr. Była to największa sensacja!

Najpiękniejszym punktem były 800 mtr. Cała czwórka idzie razem, co chwila kto inny przewodzi. Na ostatni wyrażają wpadają Niemcy na czele, Gąsowski walczy z nimi, biegnąc lekkoomyślnie po zewnętrznym torze. Kucharski czai się na 4-jej pozycji.

Na prostej za to wysunął się momentalnie i pewnie, bez wysiłku wyprowadził obu Niemców. Na ostatnich metrach wyprzedził ich i walczył do ostatniego tchu Gąsowski. To też spotkała go żywiołowa owacja. Kucharski wykażał raz jeszcze, że jest niezrównanym taktikiem.

Noji nie ołsnął. Biegł ciężko, zwyciężył długim 800-metrowym finiszem. Eberhardt zagrażał mu do ostatniej chwili. Wirkus trzymał się dzielnie, ale finisz ma fatalny. Świetny Lidt był o okrażenie z tyłu i omal nie zemdlął. Wi docznie chory.

Rudy Hartman stracił 3 razy poprzeczkę przy 3 mtr. 90 cm. Sznajdrowi nie wyszły pierwsze dwa skoki, a że opuścił przez zbyt nia przebiegiłość wysokość 3,80, więc sytuacja była ciężka. Ostatnim skokiem zaczęli poprzeczkę — zachwiała się, podskoczyła, ale nie spadła. Ryk radości powitał pierwsze miejsce Sznajdra.

Wreszcie Luckhaus, mimo patetycznej zapowiedzi o zerwaniu ściegna, wygrał trójskok przed-

statnim skokiem. Tego też nikt się nie spodziewał.

Zasłona prowadził w setce do 90-ciu metrów i zdawało się, że ma bieg w kieszeni. Długa tyka Gilmeister wycięła go ostatnimi krokami.

W rzutach Niemcy górowali o klasę. Na młociarzy aż przykro było patrzeć — Choć chłopcy jak dęby nie mogli zdziałać swym brakiem szybkości i prymitywną techniką.

W biegu 110 mtr. przez płotki zawodnicy urządzili istną masakra płotków. Przewrócili ich chyba połowę. Bieg jednak uznano za ważny. Wobec takich przepisów szkoda, że nie biegł Zasłona — przewróciłby wszystkie, ale byłby pierwszy.

Sztafeta nasza zmieniała — o dziwo! — dobrze pałeczkę. Prze grała, ale nieznacznie. Czas wydaje się jednak „nawalony”. Różnica była większa w stosunku do Niemców niż 0,2.

Niemiecka drużyna jest równa, bez słabych punktów. Nasi dali z siebie wszystko. Nawet przegrywając bili polskie rekordy. Nikt nie zawiódł.

Publiczność pełna entuzjazmu. Okazuje się, że nie tylko piłka nożna może porwać widownię.

Szczegółowe wyniki: 100 mtr. 1) Gilmeister (N.) 10,6 sek., 2) Zasłona (P.) 10,7 sek., 3) Fischer (N.) 10,8, 4) Dunecki 11 sek.

Skok o tyczce: 1) Sznajder (P.) 3,90 mtr., 2) Hartman (N.) 3,80 mtr., 3) Klemczak (P.) 3,70, 4) Kobelt (N.) 3,60.

Rzut młotem: 1) Glass (N.) 53,62 mtr., 2) Sprenger (N.) 50,87, 3) Kocot (P.) 44,50 mtr., 4) Węglarczyk (P.) 41,92.

Bieg 400 mtr.: 1) Gąsowski (P.) 48,3 sek. (nowy rekord Polski), 2) Haman (N.) 48,8, 3) Stulpnagel (N.) 49 sek., 4) Śliwak (P.) 50,37.

110 m. przez płotki: 1) Beschetzlik (N.) 15 sek., 2) Schelin (N.) 15,1, 3) Niemiec (P.) 15,3 (nowy rekord Polski), 4) Haspel (P.) 15,8.

Trójskok: 1) Luckhaus (P.) 14,83 mtr., 2) Ziebe (N.) 14,77, 3) Hoffman (P.) 14,61, 4) Woelner (N.) 14,13.

10 klm.: 1) Noji (P.) 32:00,8 sek., 2) Eberhardt 32:03,6, 3) Wirkus (P.) 32:04, 4) Liech (N.).

Rzut dyskiem: 1) Hilbrecht (N.) 46,58 m., 2) Blask (N.) 43,95, 3) Biedoruk (P.) 43,23, 4) Gierutto (P.) 42,94.

800 mtr.: 1) Kucharski w czasie 1:55,2 2) Gąsowski 1:55,8, 3) Linhoff 1:56,1, 4) Hertens 1:57.

Sztafeta 4x100 mtr.: 1) Niemcy w składzie: Fischer, Gilmeister, Leichum i Mathus w czasie 42 sek. 2) Polska w składzie: Danowski, Zasłona, Dunecki w czasie 42,2. Czas ten jest nowym rekordem Polski.

Po pierwszym dniu prowadzą Niemcy nieznacznie 50:44 pkt. dzięki większej liczbie drugich miejsc.

Zwycięski pochód na Santander

Czerwona armia w odwrocie

Nowe miejscowości w rękach powstańców

BILBAO, 22.8. Zdaniem wiarygodnych obserwatorów, zajęcie miasta Torrelavega przez wojska narodowe jest kwestią 2—3 dni. Miasto to jest najważniejszym punktem węzłowym całego frontu północnego i posiada 16.000 mieszkańców. W ogólności stwierdza się żeżelnie oporu stawianego dotąd przez wojska rządowe z Santander, które cofają się na wszystkich odcinkach. Wojska narodowe nie natrafiają przypuszczalnie na marszu na Torrelavega na żaden znaczniejszy opór. Zarówno powstańcy jak i ludność cywilna donoszą o znacznym upadku ducha wśród wojsk rządowych, z których coraz częściej żołnierze przechodzą na stronę narodowców. Zajęcie Ontanedas nad gościńcem wiodącym z Burgos do Santander, umożliwiło wojskom narodowym nawiązanie łączności z oddziałami z Molledo, posuwającymi się wzdłuż drogi wiodącej z Palencia do Santander w kierunku na Los Corrales. Na gościńcu wiodącym do Ontanedas natrafili narodowcy na trzy mosty wysadzone w powietrze, które trzeba było zastąpić mostami prowizorycznymi. Wszystko wskazuje na to, że wojska rządowe zamierzają pierwotnie stawiać silny opór albo w im bliżej do Santander, tym częściej natrafiają narodowcy na silnie obwarowane pozycje, rowy strzeleckie oraz gniazda karabinów maszynowych.

Wojska rządowe, które wedle wszelkiego prawdopodobieństwa, nie przypuszczają, że pozycje obronne załamają się albo też zostaną zniszczone przez lotnictwo, musiały pozostawić setki ton materiału wojennych.

Komunikat powstańców

Komunikat powstańczego sztabu głównego donosi. Armia północna — Santander: Mimo nieopór i konieczności odbudowywania dróg i mostów, zniszczonych przez ustępującego nieprzyjaciela, marsz naszych oddziałów postępuje szybko naprzód. Po zajęciu Virga w ciągu ubiegłego wieczora przełamany został zacięty opór nieprzyjaciela i zdobyte zostały wysokości Posorarr, Gurama, wzgórze 839, 812, miejscowości Gutube i wies Vega de Paz. W czasie redagowania niniejszego komunikatu, oddziały powstańcze osiągnęły punkt na 353 km. drogi i otoczyły Alceda i Ontameda. W czasie tych operacji wzięto do niewoli ponad 600 nieprzyjacieli, przeważnie asturyjczyków. Na froncie Leon trwa wymiana strzałów. Do oddziałów naszych zgłaszają się licznie dezercjerzy z milicji nieprzyjacielskiej. Na froncie Albarracina oddziały nasze zajęły te zostały oparte. Na odcinku aragońskim nieprzyjacieli usiłował wczoraj i dziś atakować nasze stanowiska pod Monte Calvario i w Sierra de Alguibierres. Natarbardo ważne stanowiska pod Rincon de Molinero. W czasie tej operacji oddziały nasze przełamały zacięty opór nieprzyjaciela, zadając mu ciężkie straty. Jak obliczają padło ok. tysiąca żołnierzy nieprzyjacielskich. W zdobytych okopach naliczono 600 zwłok i wielką ilość materiału wojennego.

Kłótnia wśród rządowców

W Barcelonie otworzono dziś posiedzenie parlamentu katalońskiego. Już uprzednio postanowili socjaliści nie brać udziału w tym posiedzeniu o ile dotychczas-

Wysłannik „ABC”

W obozie młodego Ozonu

Co mówią uczestnicy kursu w Bystrej?

Zakopane, w sierpniu. Piękną okolicę wybrali sobie młodzi ozonowcy na szkolenie się w ideologii Obozu Zjednoczenia Narodowego.

PRZYBYWAM DO BYSTREJ

Podziwiam rozciągające się przede mną malownicze krajobrazy, zbliżając się w Bystrej do „nie-wielkiego zajazdu „Pod źródłem”. Ubrany jestem jak turysta, nie budzę więc niczyjego podejrzenia. Wreszcie znajduję się u celu. Trafiam, jak zamierzalem na porę przerwy obiadowej. Kilku dziesięciu młodych ludzi napelnia gwarem lokal zajazdu. Nawiązanie rozmów stwarza pewne trudności, dlatego postanawiam zatrzymać się na dzień następny.

Nazajutrz jest już nieco łatwiej, wreszcie po kilku rozmowach odtwarzam sobie obraz stunków w obozie. Bez żadnych złośliwości postaram się w kilku słowach zdać relację Czytelnikom „ABC”.

UCZESTNICY KURSU

Uczestników kursu 60-ciu. Są to przeważnie młodzi ludzie, w wieku 25 — 30 lat, którzy już weszli w życie, zarabiają i którym wskutek tego zależy na ustaleniu pozycji życiowej. „Znaczną część — to już ludzie żonaci. W 90 procentach są urzędnikami państwowymi lub t. zw. samorządowymi (co na jedno wychodzi), albo — wreszcie — pracownikami przedsiębiorstw ciężkiego przemysłu na Śląsku.

PROGRAM ZAJĘĆ

Uczestnicy kursu mieszkają w namiotach. Program zajęć wypełnia szczerze cały dzień od pobudki do apelu. Co dzień odbywa się około 8 godzin wykładów, resztę czasu poświęcono pogawędkom i ćwiczeniom fizycznym. Wyżwienię jest bardzo dobre.

IDEOLOGIA

A ideologia? Jak się przedstawia strona ideowa kursu? Wyjaśnić to było najtrudniej. Na zadawane pytania słyszałem odpo-

wiedzi zupełnie ogólnikowe. To jednak, co słyszałem, pozwala mi sądzić, że cały program kursu i treść wykładów zaczerpnięte są w sposób dość nieudolny głównie z rozmaitych publikacji pseudo-oenerowskich. Poglądy wśród uczestników kursu są różne. Słyszałem bardzo ostre słowa pod adresem wykładowców.

PIĘĆ GRUP

Jeden z moich rozmówców naliczył w przystępie szczeroci pięć grup politycznych wśród uczestników kursu: „Legion Młodych, grupa „Falangi” (t. zw. nielegalny ONR.), b. BBWR., O. M. P. (Organizacja Młodych Pracujących) i grupa śląska. Z tych grup wyodrębniają się szczególnie Legion Młodych i t. zw. nielegalny O. N. R.

Największe wyrobienie polityczne wykazują ślązacy.

IZOLACJA

Organizatorzy największy nacisk położyli na to, aby uczestników obozu odseparować od życia politycznego, a nawet od własnego ich życia prywatnego. Wprowadzona została zasada nieomal klasztornej klauzury. Rozmawiam z jednym z uczestników na temat tej przymusowej separacji od życia.

— Czy wolno panom kontaktować się ze światem, chociażby drogą korespondencyjną, czy drogą odwiedzin znajomych lub krewnych?

— Nie. Jest to zabronione.

WSTRZEMIĘŻLIWOŚĆ

— A dyskutują panowie często między sobą?

— Bardzo rzadko. Nawet oficjalne dyskusje po referatach są bardzo wstrzemięźliwe.

(Dalszy ciąg rozmowy, przytoczoną przez naszego korespondenta, musi pozostać wyłącznie do wiadomości redakcji, usuwamy więc go z treści korespondencji).

W takim nastroju i w takich idealach wychowują się młodzi ozonowcy.

Wasz.

Oskarżenie narodowców łódzkich po dniu 15 sierpnia

Starostwo Grodzkie pociągnęło do odpowiedzialności karnej zarząd okręgowy i kilkudziesięciu członków Stronnictwa Narodowego w Łodzi. Akt oskarżenia zarzuca m. in., że wielu członków Stronnictwa Narodowego brało w dniu 15 bm. udział w uroczystościach i pochodzie w mundurach, nie zalegalizowanych przez władze. Poza tym w pochodzie brały udział delegacje z szeregu powiatów województwa łódzkiego, co nadawało uroczystości charakter zjazdu okrę-

gowego, na który Stronnictwo nie posiadało pozwolenia. W dalszym ciągu akt oskarżenia zarzuca poszczególnym członkom Stronnictwa Narodowego przeprowadzenie w dniu Święta Żołnierza nielegalnej zbiórki pieniężnej. Wśród zarzutów aktu oskarżenia figuruje również ten, że projekt nowego sztandaru organizacyjnego nie został uprzednio przed poświęceniem przesłany do zatwierdzenia Starostwu Grodzkiemu w myśl obowiązujących przepisów.

WARSZAWA II (Mokotów) 13.00 Piotr Czajkowski (płyty). 14.06 Koncert rozrywkowy (płyty). 15.00 Pogadanka. 15.10 Życie kulturalne stolicy. 15.15 Koncert solistów. 22.00 Wiadomości sportowe. 22.05 „O polskiego Hamleta” — szkic literacki. 22.20 Muzyka lekka (płyty). 23.15 Muzyka taneczna (płyty).

Wtorek, dnia 24 sierpnia

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.18 Gimnastyka. 6.38 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik. 7.10 Muzyka (płyty). 7.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Dziennik. 12.15 Skrzynka rolnicza. 12.25 Koncert. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 „Zagadka geograficzna” — audycja dla dzieci starszych. 16.20 Nasze pieśni w wykonaniu H. Zboińskiej — Ruskowskiej. 16.45 Ziemia rodzinna Mieczysława Karłowicza — felieton. 17.00 Ork. Filharm. Warsz. Transm. z Cichocina. 17.45 Z mikrofonem w balonie na uwięzi nad Toruniem. 18.00 Przegląd aktualności finansowo — gospodarczych. 18.15 Z operetek Millockera i Oskara Straussa (płyty). 18.50 Pogadanka. 19.00 „Sposób na kobiety” — skecz. 19.15 VII audycja z cyklu „Symfonie Beethovena”. 19.55 Wiadomości sportowe. 20.05 „Nad Jordanem” — audycja muzyczna — słowna. 20.45 Wiad. rolnicze. 21.05 Melodie filmowe i rewiewe w wykonaniu Trii Salonowego R. P. 21.45 „Dni powszednie państwa Kowalskich” — powieść mówiona. 22.00 Recital fortepianowy Henryka Mierowskiego (ze Lwowa). 22.30 Pieśni włoskie i polskie w wyk. J. Korolkiewicza. 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika i Kom. meteorol.

WARSZAWA II (Mokotów)

13.00 Koncert rozrywkowy (płyty). 14.06 Sonata — od Scarlatti’ego do Debussy’ego — IV audycja (płyty). 15.00 Reportaż z życia. 15.15 Koncert rozrywkowy. 22.00 Wiad. sportowe. 22.05 „Kiedy byłem politykiem” — felieton. 22.20 Muzyka lekka (płyty). 23.15 Muzyka taneczna.

Rekord światowy na 100 jardów bije Walasiewiczówna

Na zawodach lekkoatletycznych Polska — Niemcy Walasiewiczówna zaatakowała rekord światowy na 100 jardów.

Walasiewiczówna startowała wraz z pomorzaną Gawronską. Próba zakończyła się pełnym powodzeniem. Walasiewiczówna uzyskała czas 10,9 sek., bijąc rekord Burke.

Zwycięstwo polskich wioślarzy na akademickich mistrzostwach świata

W sobotę rozpoczęły się w Paryżu akademickie mistrzostwa świata. Pierwszą konkurencją mistrzostw były zawody wioślarskie. Polacy startowali w 3 biegach, zajmując dwa pierwsze miejsca i jedno drugie.

W jedynkach Polak Verey prowadząc od startu do mety wygrał w czasie 8:02,1. Czas drugiego Niemca 8:02,1 seż. 3) Belgia, 4) Francja.

W dwójce ze sternikiem walka o pierwszeństwo toczyła się między osadą polską a węgierską. Wspaniały finisz polskich wioślarzy pozwolił i minąć Węgrów i wyprzedzić ich

na mecie o półtorej długości. Czas Polaków 8:30,1.

W dwójkach bez sternika zwyciężyli Niemcy przed Francją.

Czwórkę ze sternikiem: 1) Niemcy, 2) Węgry, 3) Francja, 4) Belgia.

Polacy startowali w 8-kach. Polska ósemka zajęła niespodziewanie drugie miejsce za Niemcami a przed Węgrami i Belgią. Czas Niemiec 6:29,7, Polaków 6:38,2, Węgrów 6:47,2.

W ogólnej klasyfikacji pierwsze miejsce podzieliły Polska i Niemcy.

Zwycięstwo poznańskiej Warty w Berlinie

Warta poznańska rozegrała w sobotę pod Berlinem mecz piłkarski z drużyną Nowa Wes 03, zwyciężając ją 2:1 (1:0).

Polacy mieli przewagę. Pierwszą bramkę zdobył w 15-ej minucie Gon-

dera; wyrównał w 30-jej minucie drugiej połowy Szymanski dla gospodarzy. Wynik dnia ustaliła Warta w ostatniej minucie w czasie zamieszania pod bramką przeciwnika.

Wyścig motocyklowy w Bielsku

Bielsko-bialski klub motocyklowy organizuje w dniu 29 bm. okrężny wyścig motocyklowy w Bielsku.

Trasa mieć będzie charakter okrężny i prowadzić będzie ulicami miasta. Jedno okrażenie wynosi 2280 mtr. Maszyny kategorii do 250 cm. mają do przebycia 25 okrażeń, w kategorii do 350 cm. — 30 okrażeń, ponad 500

cm. — 35 okrażeń.

Do wyścigu zgłosili się już znani zawodnicy — Bathelt, Geyer i Koryński z Bielska, Weyl, Mieloch i Ziolkowski z Poznania. Organizatorzy starają się o udział zawodników z innych miast Polski oraz z Gdańska.

Wyścig rozegrany będzie w kategoriach — sportowej i wyścigowej.

Prowokacja czy niefakt?

Zajścia w czasie meczu Polska — Niemcy

Na meczu Polska — Niemcy, przed pierwszym dniem zawodów, w czasie grania hymnu niemieckiego z pobliskiego basenu Legii rozległy się dźwięki żydowskiego tanga, granego na paterfonie.

Publiczność, która właśnie powstała z miejsc aby uczyć hymn naszych gości była ogromnie oburzona tym faktem. Nikt jednak nie zareagował i przez cały czas grania hymnu Niemiec, ktoś pro-

wokacyjnie grał przeróżne przeboje rodzimych żydów. Ponieważ na basenie Legii zgromadzili się przeważnie żydzi, którzy bojkotowali mecz Polska — Niemcy jest prawdopodobne, że była to po prostu prowokacja jakiegoś bezczelnego żydka.

Należy się tylko mocno dziwić, że zarząd basenu do takiego wybryku dopuścił.

Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie i którzy okazali nam w ciężkich dla nas chwilach po zgonie Ojca naszego

S.†P.

KAZIMIERZA

JODZEWICZA

tyłe współzucia i serca, składamy tą drogą najserdeczniejsze BÓG ZAPŁAC!

CÓRKA, SYNOWIE I ZIEĆ.

Niemcy protestują z powodu artykułu Churchilla

Niemiecki chargé d'affaires w Londynie Wörmann złożył w Foreign Office, jak twierdzą w poinformowanych kołach berlińskich, protest z powodu artykułu Winstona Churchilla ogłoszonego w „Evening Standard”. W artykule tym b. minister marynarki angielskiej twierdzi, że „obywatele

niemieccy zamieszkujący w Anglii w liczbie 20.000 stanowią element groźny dla bezpieczeństwa Wielkiej Brytanii, i żąda poddania ich ścisłej kontroli policyjnej. Artykuł ten wywołał wspomnianą demarche dyplomatyczną Rzeszy niemieckiej.

WIZYTA SZWEDZKIEGO MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH

We środę przybywa do Polski z wizytą oficjalną szwedzki minister spraw zagranicznych, dr. Ryszard Sandier. Wizyta ta stawia na porządku dziennym sprawę stosunków polsko-szwedzkich.

Od dwustu lat konflikty polsko-szwedzkie wywołane zresztą przede wszystkim względami religijnymi i inspirowane swojego czasu przez protestantckie międzynarodowe organizacje tajne ustwały całkowicie. Przeciwnie, w późniejszych okresach stosunki polsko-szwedzkie układały się jak najprzejawniej.

Dziś dla nas Szwecja, to przede wszystkim kraj leżący nad Bałtykiem. Łącząc nas z nim wspólne dążenia, by nie pozwolić nikomu zmienić Bałtyk na swoje wewnętrzne jezioro.

Ale Szwecja jest dla nas jeszcze krajem, skąd gospodarczo biorąc, najbliższej i najwygodniejszej dowozić możemy wysokowartościową rudę żelazną, której nam brak. W ten sposób gospodarczo biorąc, Polska i Szwecja uzupełniają się wzajemnie.

W dzisiejszych czasach wiele nas łączy a mało dzieli. Omówienie więc form współdziałania nabiera specjalnego znaczenia.

Zbaczniactwa...

WYNALAZKI

Przeglądając nieraz opisy różnych ciekawych wynalazków i odkryć, które swoim twórcom przyniosły majątek i sławę, widzę, że tu jeszcze ludzkość nie osiągnęła szczytu rozwoju. Jeszcze jest tyle do zrobienia.

Pragnąc więc pobudzić ludzi zdolnych do pracy, ułożyłem spis wynalazków, których dokonanie staje się palącym zadaniem.

Oto one:

I. Megafon - automat wygłaszający przy pierwszej lepszej okazji przemówienia gloryfikujące prace Międzyzdrojów. Ile to czasu zaoszczędziłby nasz przeznaczeni burmistrz, a tak ciągle biedaczek mówi i mówi.

II. Automatyczny poseł. Wstaje i głosi za pociągami ciemniaki z taw rządowych. (Trzeba jednak oznaczyć, że w tej dziedzinie osiągnęliśmy już bardzo dobre rezultaty, pomimo braków automatów).

III. Przyrząd do układania w tramwaju pasażerów warstwami, jeden nad drugim. (Szczególnie potrzebny na linii 7). W ten sposób będzie można pusiścić wozy poszczególne linie, jeszcze rzadziej, a ludzi jeszcze więcej się zmieści.

IV. Srodek, po zażyciu którego obywateli uwierzyliby w czystość rak pewnych ludzi (Wicie o kim mowa?) i bezinteresowność i ideowość ich poczynań.

V. Fuzja do polowania na kaczkę dziennikarskie i polityczne.

VI. Proszek do wybielania czarnych charakterów.

VII. Surowica Madagaskarowa („extractum madagascariensis”). Po zastrzyknięciu tej surowicy, jedynym marzeniem żydów, byłby najszybszy wyjazd ich na Madagaskar.

Wzecie się więc wynalazcy do pracy. Zapewniam, że zrobicie majątek, a wynalazcy „surowicy madagaskarowej” naród postawi pomnik, za życia na dowolnie wybranym placu. I to pomnik nie dłużej niż 5 lat, a naprawdę oryginalny i ładny pomnik.

B. REZA

Szprinc Szwimer i tow. skazani na długoletnie więzienie

W Sądzie Okręgowym w Mławie zapadł wyrok na znanych tamtejszych działaczy komunistycznych, członków KO KPP. Skazani zostali: Zamek Lejzer na 4 lata więzienia z pozbawieniem praw na 5 lat, Dobrzankower Hersz Majer na 2 lata więzienia z pozbawieniem praw na 5 lat,

Ubój rytualny p. Słonimskiego i „chińszczyzna” prezesa Sieroszewskiego

Tegoroczne wakacje są dla wielu w Polsce stanowczo nie udane. Nie tylko w polityce, lecz także i w literaturze. Wprawdzie panowie: Sieroszewski i Słonimski (bo o nich tutaj rzecz idzie) to — literatura, ale, bądź co bądź, obaj stanowią zjawiska dość... niezwykle.

Zarówno sprawa prezesa P. A. L-u senatora Sieroszewskiego, jak i sprawa „geniusza” z „Wiadomości Literackich” — żyda Słonimskiego są naszym Czytelnikom już znane. Podawaliśmy na łamach „ABC”, rewelacje dotyczące „naśladownictwa” bajek Grimma przez p. Sieroszewskiego, zamieściliśmy również list p. Alfreda Łaszewskiego, omawiający skandaliczne kulisy kongresu Penklubów w Paryżu i rolę, jaką tam odegrał Słonimski.

Obecnie znajdujemy w „Prosto z mostu” (Nr. 39) nowe rewelacje, dotyczące obydwóch spraw. „Prosto z mostu” zamieszcza list prof. Juliana Krzyżanowskiego, który bierze Sieroszewskiego w obronę, wywodzi, że nie musiał on zaraz popełnić plagiatu, skoro się zważy, że bajka Grimma i bajka Sieroszewskiego są dwiema wersjami tego samego typu i, że w istocie bajek leży fakt, iż mogą one posiadać wiele wariantów w literaturach różnych narodów.

Jak więc było naprawdę i kto podał wersję bliższą pierwotnemu — Grimm, czy niania p. Sieroszewskiego — trudno stwierdzić i zresztą — nie warto, sprawa bowiem jest dość blaha. Gorzej, że nie jest to jedyny punkt niewyjaśniony w twórczości Sieroszewskiego. „Prosto z mostu” przytacza artykuł Piotra Grzegorzcyka zamieszczonego przed paru laty w „Ruchu Literackim”. Z artykułu tego wynika jasno, że Sieroszewski pisząc swą znaną powieść p. t. „Zamorski diabeł”, opartą na motywach chińskich... „przerobił” książkę rosyjskiego podróżnika P. J. Piaseckiego „Podróż po Chinach”. Z szeregu przykładów przytaczanych przez p. Grzegorzcyka, widać, że chińszczyzna Sieroszewskiego jest wzięta z żywca z Piaseckiego, a przeróbki dokonane są bezceremonialnie, nie brak też fragmentów identycznych, lub zlekka tylko zmienionych.

Tu już sprawa jest poważniejsza. Czas byłoby ją wyjaśnić, gdyż nie można dopuścić, aby PAL — instytucja chociaż ośmieszana — przeciw oficjalna była przytulkiem, delikatnie mówiąc — naśladowców.

Ze Słonimskim sprawa jest prosta. Żydów za wiele już sobie pozwala i powinien stanowczo wraz z innymi „geniuszami” (w rodzaju Tuwima) zostać zlikwidowany na gruncie literackim.

W ostatnim numerze „Wiadomości Literackich” odpowiada on na stawiane mu zarzuty po prostu ordynarnie:

„Święto kuchty warszawskiej, które zbijał jakiś petak z suteryny, strasznie napytlowały na PEN-Club”.

W związku z tym pisze p. A. Łaszewski w „Prosto z mostu”:

Okazuje się, że manifestację obrażoną dumę i godność narodową upodabniamy się tym samym do kucharz, bo przecież tylko ludzie z magla mogą brać na serio takie głupstwa jak obraza kraju. Żydów to oczywiście nie a nic nie obchodzi. Oni są ponad tym. Dobrze, że się Słonimski przyznał. Czekamy tylko kiedy zakomunikuje nam termin wyjazdu. To się niedługo skończy proszę panów. Święta polska cierpliwość ma swoje granice.

Nie pochodzę z magla, ale gdybym był synem maglarki p. Słonimski chodziłby już dzisiaj bez zębów. To ciągle pamiętanie ludzi ciężkiej pracy jest przecież do-

wodem tchórzostwa obliczonego na zupełną bezkarność.

Podobno kuchty warszawskie zbijał jakiś petak z suteryny. Prosimy o bliższy adres, imię i nazwisko. Trzeba będzie namówić petaka żeby stanął w obronie ludzi z nizin. Jak żydowski arystokrata dostanie dobre łanie, to się może wyleczy z wielkopańskiej pogardy dla nędzarzy, którzy wegetują w

piwnicach. Gdy tego rodzaju pogardliwe epitety rzuca człowiek wykształcony i inteligentny, trzeba go surowo skarcić, ale można od biedy zrozumieć intencję. Lecz Słonimski, którego andrusowska mentalność toleruje się u nas od lat nie ma prawa nikogo ganić za poziom intelektualny, bo przecież sam reprezentuje klasę najniższą z możliwych.

Może ktoś powiedzieć, że z żydem nie warto dyskutować. Niewątpliwie, ale żydowi nie można zbyt wiele pozwalać. A Słonimskiego, który już przekracza zaczyna wszelkie granice, tym bardziej trzeba — uspokoić. Ze względów humanitarnych można zasłować — ubój rytualny.

STEFAN FIBICH AL. JEROZOLIMSKIE 7 Poleca: **KOSZULE, KRAWATY, KAPELUSZE - PŁASZCZE** ceny niższe

Jak p. Hollender straszy Polaków bankructwem antysemitizmu

(k) W żydowskiej „Chwili” ukazał się artykuł niejakiego p. Hollendra, w którym stara się on wykazać bankructwo antysemityzmu.

Rok żydowski

P. Hollender tak zaczyna swą opowieść:

Rok, który mija, rok ostatni stał w Polsce pod znakiem szczególnie wojennego i agresywnego antysemityzmu.

Oczywiście ma na myśli rok według kalendarza żydowskiego, do końca bowiem roku według kalendarza chrześcijańskiego jeszcze przeszło 4 miesiące.

Insynuacje

Następnie p. Hollender snuje jakieś tajemnicze insynuacje:

Ponury rok, ponura seria, okres, który przyniósł historię z pewnością będzie się starała albo zbyt wymownym i głośnym milczeniem, albo od którego przyszli Polacy będą się odzywać i tłumaczyć. I może nawet niejednemu da się wytłumaczyć. Przyszła historia bowiem będzie mogła odsłonić niedojrzałą machinację, którą dzisiaj musi się przemleć z względów koniecznej dyskrekcji.

Jakiś pan dyskretny panie Hollender. Nie chce Pan powiedzieć, a mybysmy tak chętnie dowie-

dzieli, czy Pan naprawdę co wie, czy tylko udaje.

Strachy na lachy

Ale p. Hollender nie tylko insynuuje, ale i straszy:

Zaczęły się silny odpyły warstw robotniczych i nawet bezrobotnych z kadr endeckich. Świadczyły o tym tłumy, biorące udział w demonstracji 1-szo majowej w całej Polsce. I wreszcie rok ostatni, był w przeważnej ilości dziełem akcji przeprowadzonej przez związki klasowe. To przyczyniło się do wzmożenia popularności P. P. S. wśród robotników. Ostatnie wystąpienia Stronictw Ludowych wykazują, że i na tym odcinku jest źle. Chłopi, coraz lepiej zorganizowani, dążą do nowej ordynacji wyborczej i wręcz demokratycznej formy rządów w Polsce.

P. Hollender widzi w tych ruchach odsiecz, spiesząc żydom na pomoc.

Zmartwienie p. Hollendra

I dlatego pisze p. Hollender:

Nacjonalizm polski osiągnął jak się zdaje swój punkt kulminacyjny. Przeżył swój „najgłośniejszy” pod każdym względem rok, i kto wie, czy nie będzie to rok w ogóle najgłośniejszy w jego historii. Wbrew wszelkim pozorom bowiem sądzić można, że rok ten był nie tylko rokiem największego nasilenia, ale zarazem początkiem przesilenia polskiego nacjonalizmu.

Tłum żydowsko-socjalistyczny napadł na pikiety narodowców Zajścia w Łomży i okolicy

ŁOMŻA, 22. 8. (Tel. wł.). W pięć kilkanaście osób pikietowało sklepy żydowskie, niedopuszczając chrześcijan do kupowania u żydów. Na tym nie doszło do zająć z robotnikami żydowskimi, oraz pepesowskimi, którzy zaatakowali pikietarzy. Między innymi napadnięto na Przybyszewskiego, b. więźnia Berez. Policja interweniowała i niedopuszczała do dalszych bójek. Sklepy żydowskie były zamknięte przez cały dzień. W zajściach po stronie żydów wzięła udział pewna liczba robotników, zatrudnionych u żydów, którzy specjalnie zwolnili ich z pracy, aby mogli walczyć z pikietami narodowców.

Jednocześnie w łomżyńskim, w kilku miasteczkach doszło do zająć antyżydowskich. W Śniadowie pobito kilkudziesięciu żydów, w Kolnie rozrzucono towary, a w Jedwabnem pobito kilku żydów i wybito szyby w trzech sklepach.

Nowe okręty dla polskiej floty handlowej

Jak już donoszono, „Zegluga Polska” nabyła w Szwecji dotychczas charterowany statek motorowy „Lechistan”. Pojemność jego wynosi 1.942 trb., nośność — 3.000 tDw, szybkość — do 12 węzłów. Jest on przeznaczony do obsługi regularnej linii towarowej do portów Lewantu.

Jednocześnie „Polsko Skandy-

nawskie Towarzystwo Transportowe” zamówiło w Anglii statek parowy o nośności 4.300 tDw — dla przewozów węgla do krajów skandynawskich, oraz buduje w Holandii statek bunkrowy.

Wreszcie, spółka rybołówstwa dalekomorskiego „Pomorze” nabyła dwa trawlerzy po około 325 trb.

Nowy klasztor w Jarocinie budują OO Franciszkanie Obserwanci

OO Franciszkanie Obserwanci (bernardyni), mający swą centralę w Panewnikach i poza tym szereg klasztorów w Wielkopolsce (Osieczna, Pakość, Kobylin) przystąpili do budowy nowej siedziby klasztornej w Jarocinie, gdzie zakupili 11 i pół ha ziemi i już od r. 1934 pracując nad wzniesieniem seminarium klasztoru i kościoła. Prace te zaczęli przede wszystkim od urządzenia własnej cegielni, która wyprodukowała dotąd milion cegieł. Dzięki temu w roku bieżącym stanęło pod lewe skrzydło seminarium, którego wykończenie przewidziane jest na najbliższe miesiące. O rozmiarach podjętych prac najlepiej świadczy liczba 180 robotników zatrudnionych na budowie, w cegielni i betoniarni. Nowe se-

minarium w Jarocinie ma pomieścić do 200 młodzińców pragnących poświęcić się pracy misyjnej.

Aresztowanie działaczy niemieckich w Czechach

MORAWSKA OSTRAWA, 22. 8. Jak donosi organ czeskich Narodowych Socjalistów „Ceske Slovo”, policja czeńska aresztowała w tych dniach trzech wybitnych działaczy partii sudecko-niemieckiej Koska, Kleinera i właściciela hotelu „Silesia” w Graefenbergu na Śląsku, Jaroschka. Wszyscy aresztowani przewiezieni zostali do więzienia w Opawie i oskarżeni są o popełnienie zbrodni w stosunku do państwa.

HALLEROWO

Niestrudzone w niepotrzebnych wysiłkach władze postanowiły przemianować Wielką Wieś — Władystawowo.

Witold Hubert zadał sobie trud wytłumaczenia w „Myśli Narodowej”, że Wielka Wieś to nazwa prastara, że Velaves spotyka się już w akcie na dawczym księciu pomorskiego Mszczuja w 1284 r.! Władystawowo — port wojenny — założył Władystaw IV-ty na miejscu dzisiejszych Chatup.

Prawda historyczna nie tu nie pomoże. Chodzi przecież o to, że dziś mówi się: Wielka Wieś Hallerowo. Właśnie dla zamazania tego słowa „Hallerowo” komponuje się Władystawowo.

PRZEOCZENIE

Niezadawalniac się zażydzeniem teatru Narodowego w Warszawie chałaciarze montują na Bielańskiej „Żydowską Scenę Narodową”. Wedle zapowiedzi repertuar będzie najistotniejszym wyrazem żydowskiego ducha.

Spis autorów wymienia Natana, Sulamitę, Małkę Lokier, Lipszycę, Rosta, Lobę. Uderza brak Tuwima i Słonimskiego. Przecie obaj piszą dla sceny i dzieła ich są wiernym wyrazem żydowskiego ducha.

Przeoczenie czy może uznano ich za zbyt wielkie mierzoty?

GŁOS KLAMCÓW

W „Głosie Demokratów”, piśmie wychodzącym z żydowskich pieniędzy, w którym Polacy wysługują się żydom, jest taka wzmianka:

Chłopi ze wsi Podwałowej (koło Przytyka) z miejscowym księdzem na czele poprosili straganiarzy żydów z okolicy by rażczyli przybywać do nich na targi.

Handlarze żydzi, którzy dali posłuch temu zaproszeniu byli niezmiernie ży czliwie przyjęci.

Była zapewne i brania triumfalna z napisem z kwiecica: Witajcie żydzi! i ksiądz zapewne wyszedł do pejsaczy z chlebem i solą

I jeszcze żydy się skarżą na jakiś bojkot. (kol.).

O polski hurt

(Dokończenie ze str. 1-ej)

zacyj kupieckich polskich społeczeństwa obowiązek naglący — stworzenia silnej sieci chrześcijańskich hurtowni wszelkich branż.

Organizacje te zrzeszone są wszak w ogólnopolskiej instytucji — Naczelnej Radzie Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego, skupiającej obecnie prawie wyłącznie kupiectwo chrześcijańskie w 14 zrzeczeniach terytorialnych i branżowych.

Jednakże, z nielicznymi wyjątkami, zrzeszenia te nie umieją rozwiązać sprawy hurtu na szeroką skalę, ograniczając się do dyskusyj mniej lub więcej teoretycznych oraz do pomocy w zakładaniu samorządnie zwykłe powstających i słabych placówek hurtu prowincjonalnego.

Nie mamy jednak czasu na powolną rozbudowę polskiego hurtu od dołu, drogą tworzenia np. małych hurtowni kupieckich spółdzielczych i zrzeszenia ich w coraz silniejsze i większy teren obejmujące jednostki.

Handel polski, od setek lat, od epoki powiedzmy Wierzyńska, duszony przez element żydowski, musi teraz odradzać się w tempie gwałtownym, budując jednocześnie i stragan i sklep wiejski i detal i hurt.

Głosic hasło powolnej, „systematycznej” ewolucji, znaczącej akceptować długie jeszcze lata tkwienia w okowach hurtu żydowskiego, znaczy ryzykować możliwość nagłych wstrząsów, przez obce kupiectwo organizowanych w miarę jego kosmopolitycznych i antypolskich potrzeb.

Przeciwie — musi i to natychmiast zjawic się inicjatywa tworzenia mocnych chrześcijańskich placówek hurtowych o dużym zasięgu terytorialnym, słowem — z wielkim rozmachem i śmiałością, opartą realnie na coraz trwalszym zaufaniu społeczeństwa do polskiego kupca, na coraz bliższej z nim współpracy.

Najbardziej naglące jest może stworzenie wielkiej hurtowni kolonialno-spożywczej, będącej odbiorcą produktów rolnych i wytworów przemysłowych wprost od producentów, mającej własne źródła importu, dysponującą siecią filii w większych ośrodkach prowincjonalnych.

Forma prawna takiej instytucji nie jest sprawą istotną, może to być — najlepiej — spółdzielnia osób lub zrzeszeń, bądź spółka akcyjna o kapitale imiennym, naturalnie rodzinnym.

Chodzi przede wszystkim o rozmach, o wyjście z drohnych, słabych i nieśmiałych projekciwów.

Trzeba pamiętać, że w chwili obecnej poparcie dla takiej wielkiej akcji hurtu polskiego ze strony społeczeństwa, prasy, instytucji kredytowych, a niewątpliwie i władz wojskowych i cywilnych — jest pewne, że koniunktura społeczna dla polskiego handlu hurtowego już jest!

Organizacje kupiectwa polskiego, wybitniejsi kupcy mają głos!

W. O.

Wielki zdobywca

Znany z niepotrzebnych wypraw na podatki pieniądze w Atlas i Andy, straszliwie nudny Szczepański pisze w wydawanym za subsydia nudnym „Turyście w Polsce”:

„Wziąłem się (w Tatrach) do problemów, do nowych dróg, do urwis i przepaści, którymi nikt przede mną nie szedł...”

Zaobytłem wiele dróg, spadłem z lawiną, sam straciłem lawinę aby mi jeszcze oczyściła. I znów urósł rekord do nowych granic...”

Oceniam, że nie ma już dla mnie tajemnic w Tatrach...

Wobec tego heroicznym męz wylupiał sobie subsydia i:

„zwiedziłem góry tropikalne i góry pustynne, zobaczyłem wulkaniczne wawoży różneczników i stone jeziora flamingów, poznałem góry nie poznane przed tym przez nikogo...”

Wszędzie dojeżdżał na mule i wszędzie pasły się kozy i tuby. Na westchnienie nudnego Szczepańskiego:

„Chciałbym nieraz jeszcze walczyć z górami obcymi, z żywiołem gór egzotycznych...”

Można tylko odpowiedzieć: ale prosimy bardzo, byle nie za podatki pieniądze. (kol.)

Stolica nafty i soli

Starodawne miasto Drohobycz

Stolica największego w Polsce zagłębia naftowego — Drohobycz — posiada w swym herbie 7... „topek” soli. Jest bowiem jednocześnie, a raczej był niegdyś stolicą krainy soli. Saliny drohobyckie, dziś już chylące się do upadku, zajmowały niegdyś jedno z naczelnych miejsc wśród salin Rzeczypospolitej. Stąd pochodzi herb Drohobycza. Soli dostarczał i dostarcza nadal głównie pobliski Stebnik.

BOGACTWA NATURALNE

W ogóle okolice Drohobycza są bogate w zasoby naturalne.

Nowe cmentarzysko prehistoryczne

(A) W Orzeszowie pod Środą natrafiono na prehistoryczne cmentarz. Również w pobliżu Orzeszkowa w Młochowicach rolnik Zimowski znalazł kilkanaście urn prehistorycznych. Należy przypuszczać, że w okolicach tych musiały istnieć jakieś osady plemion słowiańskich.

gato wyposażone przez naturę. Miasto leży u wrót zagłębia naftowego, które stanowi jego główną podstawę bytu. Oprócz nafty w okolicy, a mianowicie w Boryslawie, jest kopalnia wosku ziemnego, tak zwanego ozokeritu. Znajdują się nawet niewielkie złoża żelaza w pobliskim Majdanie, a odległy o 12 km. Truskawiec ściągając rocznie tysiące kuracjuszy, którym droga wiedzie przez Drohobycz.

OŚRODEK PRZEMYSŁOWY

Drohobycz liczy 32 tysiące mieszkańców, w czym zdykt stanowią polowe. Jest ważnym ośrodkiem przemysłowym, posiada bowiem największe w Polsce, ale w całej Europie rafinerię ropy naftowej — państwowy „Pomim”, a poza tym liczne fabryki parafiny, świec, smarów i olejów, warzelnie soli, fabrykę kafla i t. d. W Drohobyczu tętni jeszcze dość ożywione życie handlowe, jest on bowiem ośrodkiem zawierania wszelkich transakcji, dotyczących handlu przetworami ropy naftowej.

BOŻEK NA KOŚCIELE

Historia Drohobycza sięga czasów bardzo odległych. Parafię katolicką w tym mieście założył mł. Kazimierz Wielki, a kościół parafialny zbudował w r. 1932 Władysław Jagiełło. Kościół ten posiada oryginalną architekturę, stanowiącą połączenie gotyku z barokiem. Najstarszym zabytkiem jest obraz Matki Boskiej, rzeźbiony w drzewie, pochodzący bizantyjskiego, znajdujący się nad tabernaculum. Po za tym w kościele znajdują się ciekawe freski i witraże, a także osobliwość swego rodzaju, biblioteka utworzona w wieku XVIII przez ks. Jakóba Gadomskiego, zawierająca ponad tysiąc dzieł z okresu od XII do XVIII wieku. M. in. znajduje się tam wydana w roku 1486 w Wenecji F. Jakóba Bergomensisa: „Historia Omnium congeta”. Kościół w początkach XVI wieku zniszczony był przez Turków, a w r. 1648 kozacy Chmielnickiego dokonali rzezi wiernych podczas nabożeństwa.

Na zewnętrznej ścianie kościoła widnieje oryginalna rzeźba w kamieniu: grubo ciosana twarz ludzka, po której prawej stronie widać dłoń, a po lewej zarys stopy. Legenda mówi, że jest to wizerunek bóstwa pogańskiego, który znalazł się podczas kopania fundamentów kościoła i umieszczono w ścianie świątyni na wieczną rzecz pamiątkę.

MODRZEWIOWE CERKIEWKI

Z innych zabytków ciekawe są dwie cerkwie modrzewiowe, należące według znawców do najpiękniejszych za bytków budownictwa modrzewiowego w Polsce. Cerkiewki te ciekawe są z tego względu, że zbudowane są całkowicie bez gwoździ. Bierwiona modrzewiowe spajane są drewnianymi kółkami. Wnętrza cerkiewek pokryte są malowidłami średowiecznymi. Jedną z nich, mianowicie cerkiew św. Jura, pochodząca z XII wieku, miała być według podania przeniesiona do Drohobycza z Kijowa.

Stanisław Grzebelek.

Międzynarodowy kongres socjologii

W terminie od 1 do 6 września 1937 r. odbędzie się w Paryżu Kongres Międzynarodowego Instytutu Socjologii. Zasadniczym tematem Kongresu będzie zagadnienie równowagi społecznej. Zagadnieniu temu poświęcili programowe prace prof. G. L. Duprat — sekretarz generalny Instytutu, prof. Emil Lasbax — naczelny redaktor „Revue Internationale de Sociologie”, prof. P. Sorokin — prezes Instytutu (Harvard Uni-

versity), prezes honorowy Instytutu prof. Gastin Richard, Ouy i prez. prof. René Maunier.

Zgłosili również z Warszawy udział w kongresie i swe referaty członkowie Międzynarodowego Instytutu Socjologii: prof. Jan Kochanowski p. t. „Quelques notes sur les facteurs principaux des équilibres sociaux”, adw. Henryk Karnecki „Le droit et l'équilibre social”.

Pierwsza książka huculska pisana oryginalną gwara

W najbliższym czasie ukaże się niezwykła książka: tom opowiadań Petro Szekierka - Donekiwa, wójta z Zabieg, b. posła na sejm, p. t.: „Dido Iwańczyk”. Pisana w całości czystą gwara huculską.

Wartość i znaczenie tej książki polega w pierwszym rzędzie na autentyczności materiału. Szekierk bo-

wiem na podstawie opowiadań swego dziada podaje autentyczny opis życia i wierzeń huculskich, ze specjalnym uwzględnieniem wszystkich wierzeń i czynności magicznych, co dotychczas nie było opracowane. Szczególnie piękne są opisy tradycyjnego wesela huculskiego z przed 50 laty, które trwało tydzień, zwyczajów przy koszeniu, etc.

Cała książka pisana jest czystym narzeczem huculskim, przy czym niektóre rozdziały są świetne pod względem literackim.

Wstęp do tej książki pisze znawca huculszczyzny dr. St. Vincenz, autor „Na wysokiej poloninie”, który zachęcił Szekierkę do spisania wspomnień dziada.

Wykopaliska sprzed tysięcy lat

W Margoninie podczas prac ziemnych natrafiono na groby skrzynkowe, zbudowane z płyt kamiennych i zawierające popielnice z kośćmi ludzkimi. Na tym samym miejscu znajdują się też groby t. zw. klozowe, w których popielnice przykrywano dużym kłosem. Zabytki te pochodzą z wczesnej epoki żelaznej z lat 700—400 przed Chrystusem.

Nowe odkrycia na słońcu

Jak wiadomo na 92 pierwiastki, występujące na ziemi, było dotąd znanych na słońcu tylko 58. Ostatnio liczba ich wzrosła o 3. Jeden z astronomów z obserwatorium w Princeton, przedstawił na posiedzeniu amerykańskiego Towarzystwa Astronomicznego sprawozdanie o znalezieniu na słońcu pierwiastków chemicznych osmu, irydu i talu.

Sztuczny jedwab ze słomy soji

Aby zmniejszyć wydatnie import celulozy, zamierza Japonia produkować na wielką skalę sztuczny jedwab ze słomy soji mandzurskiej. Ze zbioru słomy soji, wynoszącego około 6 milionów t. n. będą zakupywane i przerobione około 4 miliony ton. Słoma, która dotychczas była używana, przeważnie jako opał, będzie zastąpiona przez węgiel.

Truskawiec, czy — Tel Aviv?

Przed paroma dniami zamieszciliśmy w „ABC” reportaż z Truskawca, omawiający niesłychane wprost zażydzenie tego uzdrowiska. Obecnie jeden z naszych Czytelników nadesłał nam taką pocztówkę. Nie wymaga ona chyba żadnych komentarzy.

Życie kulturalne

PLASTYKA

WYSTAWA MALARSKA W WISŁE

W Wiśle otwarto wystawę malarzy krakowskich, śląskich i warszawskich. Na czoło wysuwa się piękna kolekcja drzeworytów Pawła Stellera nazywanego „śląskim Sko-

czyłasem” oraz znanego artysty-samouka z Istebnej Jana Wałacha. Poza tym po kilka prac olejnych i akwarelowych wystawili Adam Bunsch z Krakowa, T. Cieślowski i T. Dąbrowski, oraz Bobińska - Paszkowska z Warszawy, kilku młodszych artystów śląskich i krakowskich.

NUMIZMATYKA

SKARB MONET W POW. JAROSŁAWSKIM

Podczas wykopywania pnia starej gruszy w zagrodzie Andrzeja Lichowida w Dobrej, pow. Jarosław, natrafiono na gliniane naczynie, zawierające 1,077 różnych monet z czasów Zygmunta III wagi łącznej 854 gr. Wśród monet wybijają się liczba półtoraki bydgoskie (399), szelagi elbląskie Gustawa Adolfa (246) i królów Krystyny (85), którymi Szwedzi po zajęciu tej okolicy zasympali całą Polskę. Całość zbioru uzupełniają szelagi litewskie, grosze koronne trojaki, orły gdańskie i szelagi brandenburskie Jerzego Wilhelma. Znalezione skarby ofiarowane zostały miejskiemu muzeum w Jarosławiu.

W SOKOŁOWIE PODLASKIM

zaprenumerować „ABC” można u p. Reginy Kojro ul. Kilińskiego 5.

Wyspa Wielkanocna przyczyną kłopotów

Zagubiona na bezmiarach oceanu wyspa Wielkanocna, nad którą po zwycięskiej wojnie z Peru przed mniej-więcej 50 laty objął protektorat rząd chilijski, przysparza republice południowoamerykańskiej sporo kłopotu. Jak wiadomo wielkie mocarstwa dotychczas formalnie nie zaakceptowały protektoratu chilijskiego nad wyspą Wielkanocną. Rząd chilijski chce zgodę tę uzyskać w drodze faktów dokonanych i w tym celu zamierza wysłać na wyspę własnych urzędników administracyjnych. Koszt tej wyprawy, ze względu na znaczne oddalenie wyspy i minimalne korzyści gospodarcze, pływające z jej posiadania nie opłaca się. To też w kołach miarodajnych rośnie coraz bardziej sprzeciw wobec planów rządu.

Na wyspie Wielkanocnej mieszka wszystkich 500 osób, w tym 237 polinezyjczyków, 111 Niemców, 57 Francuzów, 49 Anglików, a tylko 46 chilijszczyków.

„Gdy śmierć zagraża myśl o jądzie węzów”

Na zakończenie obrad XII międzynarodowego kongresu homeopatów w Berlinie omawiano ciekawą i emocjonującą podróż wspomina pan de la Condamine o jakimś nieznanym materiale, używanym przez krajowców do różnych celów. Materiałem tym jest sok pewnych drzew, spływający obficie po nacięciu skóry, zresztą bez szkody dla drzewa. Próbkę tego egzotycznego materiału przywiózł ten dzielny podróżnik do Europy, lecz jeszcze cały wiek należało czekać, zanim kuczuk stał się gumą i surowcem o wysokiej cenie na rynku światowym. O historii kuczuku i jego zastosowaniu w obecnej gospodarce światowej mówić będzie inż. Ludwik Awin w pogadance, którą nada Polskie Radio dn. 24 sierpnia o godz. 17.50.

Historia kauczuku przez radio

Dwieście lat temu wyruszyła z Paryża wielka ekspedycja naukowa z ramienia Francuskiej Akademii Umiejętności, kierując się daleko za ocean Atlantyczny do Południowej Ameryki. W opisach swej naprawdę ciekawej i emocjonującej podróży wspomina pan de la Condamine o jakimś nieznanym materiale, używanym przez krajowców do różnych celów. Materiałem tym jest sok pewnych drzew, spływający obficie po nacięciu skóry, zresztą bez szkody dla drzewa. Próbkę tego egzotycznego materiału przywiózł ten dzielny podróżnik do Europy, lecz jeszcze cały wiek należało czekać, zanim kuczuk stał się gumą i surowcem o wysokiej cenie na rynku światowym. O historii kuczuku i jego zastosowaniu w obecnej gospodarce światowej mówić będzie inż. Ludwik Awin w pogadance, którą nada Polskie Radio dn. 24 sierpnia o godz. 17.50.

kawę zagadnienie działania leczniczego jadu węzów, w pewnych wypadkach i określonych dozach. Jedną z popularnych maksym homeopatycznych głosi: „Gdy śmierć zagraża, myśl o jądzie węzów”. Preparaty z jadu węzowego stosuje się przy dyfteryście, zakażeniu krwi, krwawieniu i t. d.

W szeregu wygłoszonych odczytów mówiono o możliwości stosowania tych preparatów również do zwalczania migreny, epilepsji i chorób sercowych.

Książki nadesłane do Redakcji

INŻ. ALEKSANDER RRINGMAN: Uprzemysłowiecie i obrona państwa. Warszawa, 1937. Nakł. T-wa Wiedzy Wojsk. Str. 207 z tablicami i wykresami.

G. PIOTROWSKI: Przedsiębiorstwa morskie. Główna Księgarnia Wojsk. Warszawa, 1935. Str. 88 + 3 nłb. Z ilustracjami.

Dokładny plan sytuacyjny walk w Szanghaju, zamieszczony w jednym z pism niemieckich przez specjalnego wysłannika na teren walk. Podajemy go w oryginale.

HEDDA WESTENBERGER

73)

DR. MED.

KARIN FISZER

POWIEŚĆ

XXVL

Z krzykiem obudziła się Elza ze swego niespokojnego, gorączkowego snu. Białe, wąskie jej czoło perliło się kropelkami potu, usta miała otwarte, spalone gorączką, oddech przyspieszony.

— Spokojnie Elzo... słyszy jakiś głos.

Otwiera powoli oczy i w tej chwili chowa je w poduszki. Obok niej, w białym płaszczu doktorskim siedzi Karin i śmieje się. Tak śmieje się. I płynie od niej fala takiej dobroci i spokoju, że Elza odczuwa to każdym nerwem.

— Śpij spokojnie kochanie... — odzywa się znów Karin.

Elza posłusznie zamyka oczy, ale nie śpi, boi się, czeka z napięciem, czy znówu przyjdą straszne widziadła tej czarnej wody obejmującej ją, jak gęsta smoła? Od czasu, jak ją wyratowano, te straszne sny nie przestawały ją prześladować. Jakby obca osoba widziała samą siebie, tonącą w tej wodzie. Czy znówu będzie ją to męczyć?

Ale jakoś zasypia spokojnie. Może dlatego, że Karin siedzi przy niej i pilnuje jej snu, może dlatego, że Elza poznała, że jest w swoim pokoju na Nettelbek, że wróciła „do domu”, a może dlatego, że usiadła gorączka.

Karin siedzi i patrzy na Elzę. Jakie zapadnięte policzki, jakie cienie pod oczyma. Co to biedne stworzenie przeżywało przez szereg dni? Błądziła po lesie, nie pewnie nie jadła, nie spała... I jaką walkę musiała staczać sama ze sobą, żeby w końcu powziąć postanowienie samobójstwa...

Z jakiego powodu?

Karin słyszała majaczenia Elzy, która klóciła się przez sen z Niną... płakała, że musi umierać z powodu nerek, broniła się przed tym i znów błagała Ninę, by zabrała od niej tę chorobę. Krzyczała na Franka i jęczała, że jej ukradł klucz od mieszkania... Biedna mała Elza!

Gdyby się jeszcze dowiedziała, że Franek siedzi, jako podejrzany o współudział w jakimś napadzie... nie... nie powinna się dowiedzieć o tym... Nie może się tak boleśnie skończyć jej pierwsza miłość... I tak już dosyć się naciępała od tego pana Franka.

Dlatego jednak ta myśl samobójcza? Czyż przez zawiedzioną miłość? Albo z powodu przepowiedni Niny? Czy włamanie Franka? Karin długa biedzi się nad tą zagadką... aż przestraszyła ją Elza, która patrzyła na nią ze strachem pyta naraz — Gdzie jest zeszty?

Karin już się śmieje.

— Spalony Elzo. — I nie zaglądałam nawet do niego. Napiecie w rysach twarzy Elzy powoli znika. Powieki jej opadają, jakby miała zasnąć z powrotem.

W końcu jednak zwalcza swą senność — otwiera oczy i rozgląda się wokoło.

— Dlaczego pani mnie tu z powrotem sprowadziła? Przecież ja taka byłam... taka dla pani nie dobra...

— Przecież to twój dom — odpowiada Karin po prostu i bardzo serdecznie. Po chwili dodaje. — Nie chciałyś mówić mi po imieniu?

Elza zamyka znów oczy, a usta jej szepczą powoli i z nabożeństwem „Karin”.

Patrzy już na Karin, w oczach jej Karin wyczuwa szczerość i żal i poważne skupienie:

— Ty jesteś taka bardzo dobra... a ja... taka zła. I nagle prawie z trwogą dodaje: A gdzie Franek?

— Za górami, dziecko.

Westchnienie ulgi.

— To dobrze. Ale to nie przez niego... zrobiłam to — nie — nigdy... Ale przez ten zeszty, który chciał wykraść, zanieść do pani Ullrich i do związku pani... do twojego związku, żeby cię oczernić. A ponieważ i tak mam wkrótce umrzeć, myślałam... lepiej zaraz... od razu skończyć ze... wszystkim.

— Elzo — odzywa się Karin, pochylając się nad leżącą — przez te lata, które jesteś ze mną, byłaś zawsze przekonana, że ja, chociaż kobieta, ale jestem bardzo dobrym lekarzem, prawda?... Widzisz... przytakujesz. Jeśli ja ci przysięgnę, że wcale nie musisz umierać, że ta cała głupia historia z nerkami to głupia bajeczka twojej przyjaciółki Niny... czy mi uwierzysz? No, jak?... A wiesz co, jak tylko będziesz już zupełnie zdrowa, pójdziesz do któregoś z najsławniejszych lekarzy, żeby cię zbadał. Wtedy zobaczysz, że powie to samo co ja ci zawsze mówiłem, że jesteś zupełnie zdrowa. Chcesz? A potem już nigdy nie będziemy o tym mówić... Przrzekasz mi?... O Boże... ktoś dzwoni. Tak późno! Miejmy nadzieję, że nie po mnie... nie chciałabym... wołałabym dzisiaj koło ciebie posiedzieć...

W drzwiach stoi siostra Gertruda roześmiana.

— Taki jakiś komiczny pan przyszedł, chce koniecznie wejść, a nie chce powiedzieć swego nazwiska. Powiedziałam mu, że pani bardzo jest zajęta — ale może...

Karin już wybiegła, z pewnym wahaniem otwiera drzwi przed nią stoi Hugo Winkler i śmieje się.

— Jestem wedle rozkazu... — woła szorstko.

(D. c. n.)

Kontrrewolucja w gospodarce sowieckiej

Tragedia kobiet w Sowietach

Piekło sowieckiego bałaganu

Ostatnie sprawozdanie Narkom ziemi (państwowy urząd rolny) wykazuje szybko postępującą likwidację t. zw. sowchozów, czyli gospodarstw państwowych, urządzonych na ziemiach b. obszarników. Obecnie ziemie sowchozów oddaje się kolchozom, bowiem sowchozy przyniosły państwu tylko straty i nie wykonywały planu dostaw państwowych, ustępując pod tym względem nawet gospodarstwom indywidualnym.

Ośmielona kontrrewolucja

Na skutek rozporządzenia władz pociągnięto do odpowiedzialności redaktorów sowieckich dzienników prowincjonalnych, którzy tolerowali zamieszczanie w ich piśmie ogłoszeń o kupnie i sprzedaży ziemi. Transzacje ziem są w Sowietach szeroko rozpowszechnione, mimo że konstytucja zabrania ich surowo, kwalifikując ziemie, lasy, wodę itd. jako wyłączną własność państwa. Mimo to ziemię w Sowietach sprzedaje się i kupuje a odnośnie ogłoszenia coraz częściej figurują w dziennikach. Prasa moskiewska kwalifikuje to zjawisko, jako przejaw „ośmielenia się kontrrewolucji”.

Tragedia matek

„Komsomolskaja Prawda” zwraca uwagę na położenie kobiety pracującej w ZSRR. Liberalne przepisy pozostają na papierze; w praktyce zaś kobiety w stanie odmiennym z reguły wydawa się z pracy, lub zmusza je do „dobrowolnego odejścia”, wyznaczając je do ciężkich fizycznych robót. Nierzadko też kobiecie w stanie odmiennym zniżają zarobek o połowę i więcej, bo nie może ona pracować z dawną wydajnością. Ustawa o płatnych urlopach dla ciężarnych kobiet i innych ulgach nie bywa nigdy stosowana. „Komsomolskaja Prawda” domaga się wejrzenia w te sprawy władz prokuratorskich, upatrując w tym wszystkim „robotę szkodników”.

Sowiecka gospodarka

Rozpoczęcie roku szkolnego w wielu miejscowościach przeciąga się do października, bowiem wcześniej nie będą dostarczane zeszyty i książki dla uczniów. Z wielu zakładów przemysłu aprowizacyjnego donoszą, że na składach fabryk od kilku miesięcy leżą dziesiątki milionów puszek różnych konserw, które nie mogą być puszczane na sprzedaż z powodu braku papieru na etykiety. W wielu wypadkach zagraża to zepsuciu się towarów.

Likwidacja instytucji

Władze postanowiły zlikwidować „instytucje dla pracowników sowieckich”, które miały wychowywać kadry dla aparatu sowieckiego. Rewizja wykazała, że w in-

stytutach tych większość studentów, jak i profesorów, nie ma żadnych kwalifikacji, a same te instytucje kosztowały państwo grubą kasy. Moskiewski instytut w ciągu pięciu lat wypuścił 218 „pracowników sowieckich”, a

kosztował państwo 7 milionów rubli. Podobnie instytucje w Saratowie, Alma-Ata, w Szwiedrowsku i Leningradzie kosztowały państwo 25 milionów rubli i nie wypuściły ani „jednego dzielnego pracownika”.

Szanghaj w płomieniach

Czerwony marsz. Blücher w Mongolii

POŻARY NISZCZĄ MIASTO SZANGHAJ, 21.8. Pożary, które powstały na skutek bombardowania lotniczego przeprowadzonego w piątek, rozszerzyły się w nocy z piątku na sobotę dzięki silnemu wichrowi północno-zachodniemu do tego stopnia, że w niektórych punktach Japończycy odcieci zostali od swoich rezerw. Generalowie chińscy wprowadzają ciągle nowe posiłki do walki, która przekracza zacieklność i rozmiarom wszystkie dotychczasowe starcia.

SZANGHAJ, 21.8. Obszar położony między przedmieściami Szanghaju, Czepei i Hongkiu, był w sobotę punktem centralnym walk między wojskami chińskimi i japońskimi. Walki te przeżyły gwałtownością wszystkie dotychczasowe starcia. Straty po obu stronach duże. Japońskie władze wojskowe przyznają, że w sobotnich walkach armia japońska straciła co najmniej 100 zabitych, a około 120 żołnierzy odniosło rany. Ze strony chińskiej nie ma wprawdzie liczb określających poniesione straty, jednakże Japończycy twierdzą, że Chińczycy liczą swych zabitych i rannych także na setki.

Pomimo zacieklności, z jaką walczone w sobotę, pozycje obu stron nie zmieniły się prawie wcale. Chińczykom udało się obronić ich dobrze umocnione pozycje przed wszystkimi atakami japońskimi, podczas kiedy Hongkiu i przedmieście Jangtse - Pu pozostały w rękach japońskich.

W Szanghaju i na przedmieściach Szanghaju szerzą się w dalszym ciągu olbrzymie pożary. Wedle wyjaśnień udzielonych przez kierownictwo chińskiej straży pożarnej wybuchł wielki pożar w odległości kilkuset metrów na północ od posterunku policji w Hongkiu. Także w najbliższym sąsiedztwie czechosłowackiej fabryki obuwia „Bafa” i w jednym ze skrzydeł hotelu „Astor” szaleje wielki pożar. Dzielnica położona w okolicy ulicy Ward była znów widownią zaciętych walk, których punkt środkowy stanowiło więzienie położone przy ulicy Ward. Na tym od-

cinu Chińczycy posunęli się nieo i w kilku punktach przerwali linie japońskie w Jangtse-Pu.

ZBOMBARDOWANY SZPITAL

12 bombowców japońskich rozpoczęło ostrzeliwanie rejonu pod Czepei. Wskutek ataku bombowego zniszczony został budynek szpitalny pod wezwaniem św. Serca Jezusowego, w którym znajdowało się około 200 chorych, pozostających pod opieką SS. Franciszkanek.

BOMBY GAZOWE

SZANGHAJ, 21.8. Chińska agencja Central News donosi z Nankinu, że 21 samolotów japońskich usiłowało zaatakować Nankin. Eskadra ta została zatrzymana i zmuszona do odwrotu przez chińskie samoloty myśliwskie w okolicy Jang - Czeu.

Kiang - King, położone u uj-

Piloci całego świata poszukują Lewoniewskiego

FAIRBANKS, 21.8. Przybywają tu liczni lotnicy różnych narodowości, przygotowując się do podjęcia poszukiwań Lewoniewskiego. Wśród lotników jest wielu o nazwiskach światowej sławy. Ogólne kierownictwo przygotowania sprawuje delegat lotnictwa sowieckiego Wartanin.

Wielkie wrażenie wywołało przybycie sir Huberta Wilkina, znanego podróżnika angielskiego, który przyjechał z Nowego Jorku na sowieckim samolocie Amfibii. Samolot ten pilotować będzie amerykański pilot Mattern. Platowiec ten obliczony jest na zasięg 8.000 km. Mattern na innym sa-

molocie startował wczoraj z Barrow i odbył lot długości 1300 km. ponad oceanem Lodowatym.

MOSKWA, 21.8. Nadeszły następujące sprawozdania o pracach ratunkowych: Łamacz lodów „Krasin” płynie w gęstej mgłę wśród lodów i znajduje się w odległości tysiąca kilometrów od brzegów Alaski. Pilot Zadkow nie może startować do akcji ratunkowej ze względu na mgłę. Piloci: Gracjanowski i Hołowin jutro startują do okolic podbieguny.

Zakupiono w Ameryce czterotorowy samolot wodny, który weźmie udział w poszukiwaniach.

Olbrzymia afera fałszerska we Francji

PARYŻ, 21.8. Rano, wkrótce po otwarciu banków, kilkunastu członków zorganizowanej bandy fałszerszy przedstawiło w kasach banków w kilkunastu miastach prowincjonalnych akredytywy każda na sumę 75 tysięcy franków. W kilku miejscowościach, a mianowicie w Clermont, Ferrand, Rouen, Lemans, Fiers de Lorne,

fałszersze zdołali podjąć pieniądze. Natomiast w Charleville, Orléans i kilku innych miastach, położonych w Normandii fałszerszy aresztowano.

Falszery akredytyw, jak dotąd stwierdzono, zdołali podjąć 375 tys. franków w Lille, Roubaix, Dunkerque i Maubeuge.

Prezydent Starzyński uchylał wyroki drugiej instancji

Według przepisów dyscyplinarnych, wyroki magistrackiego sądu dyscyplinarnego zatwierdza prezydent miasta. P. Starzyński opierając się na tym przepisie, uchylał wyrok drugiej instancji i przekazał do ponownego osądzenia, dekretując: „Celem wydale- nia urzędnika zgodnie z wnioskiem prezydenta miasta”.

W ten sposób p. Starzyński stał się sądem najwyższym, mającym prawo uchylecia wyroku II instancji z tą jeszcze różnicą, że niekorzyść urzędnika, że przesa-

dził sprawę po prokuratorsku.

Istotnie po raz drugi usunięto urzędnika, a wówczas wniósł on skargę do sądu pracy, domagając się 3-miesięcznej odprawy.

Obecnie sąd okręgowy nakazał rozpatrzenie gruntowną sprawę, uznając, iż powtórny sąd dyscyplinarny, odbyty w myśl wskazówek p. Starzyńskiego, jest nieważny, bo prezydent miasta może jedynie zatwierdzać wyroki lub nie, nie zaś wydawać polecenie osądzenia sprawy według swego życzenia.

Tragiczna śmierć robotników

POZNAN, 21.8. Na przejeździe kolejowym pod wsią Wólka, w pobliżu Wrześni, wydarzyła się w sobotę po południu straszna katastrofa samochodowa.

Samochód ciężarowy wiozący robotników sezonowych z Zagórza wpadł na przejeździe pod parowóz pociągu osobowego. Wskutek zderzenia cztery osoby poniosły śmierć na miejscu, cztery odniosły ciężkie rany, a cztery lżejsze. W drodze do szpitala jeden z ciężko rannych robotników zmarł.

Szofer samochodu ciężarowego ocalał tylko dzięki temu, że w ostatniej chwili zdążył wyskoczyć z wozu.

Jak stwierdziło dochodzenie, kierowca, który nie miał prawa jazdy, zdrzemnął się przy kierownicy. W ostatniej chwili sportrzącił opuszczoną zapórą na przejeździe, skreślił gwałtownie w bok, ominął zapórę i wjechał na tor w chwili, gdy pociąg mijał przejazd. Szofera aresztowano.

Ceny ogłoszeń

za miejsce wysokości i milimetra przez szerokość jednej spacji (na wszystkich stronach po 6 spacji): na 1-ej stronie — 1 zł w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr. na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1,50 zł, opisy specjalne — 3 zł, lektarskie — 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże liter w ogłoszeniach drobnych — 10 gr. oddzielne wyrazy — 10 gr. druk — 10 gr. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty włącznie (K.). Za terminy druków ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Aleja Jerozolimska 3a — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz. Tel. 72733.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC” Sp. z ogr. odp.

Wł. Walter i I. Skwierczyńska

W nowym sketchu Dziś w niedzielę W WINIARNI ZIEMIANSKIEJ TYPY WARSZAWY „Caveau Caucasicn” Jasna 5 w Salonach Wschodnich Codziennie Chór Cyganów

Szał antypolski ogarnął Niemcy

Co na to władze polskie?

BERLIN, 21.8. W kronice życia Polaków na wschodnich terenach Rzeszy prasa polska notuje

dzisiaj szereg dalszych przykładów postępowania władz niemieckich. Na Śląsku regencja opolska od-

mówiła uczennicy polskiej Ciślisk zezwolenia na uczęszczanie do gimnazjum polskiego w Tarnowskich Górach. Odmowę umotywowano tym, iż w Rzeszy istnieje dosyć okazja do szkolenia dzieci w zakładach niemieckich. W Niemodlinie na Śląsku cofnięto nominację Polaka Dreszera na radnego gminy, powołując się na przepis, iż urząd ten sprawować mogą tylko osoby narodowo pewne. Dreszer posyła syna do gimnazjum polskiego w Bytomiu. W Złotowie władze niemieckie dochodzą, kto jest autorem notatki pt. „Zakazy” w jednym z osatnich numerów „Głosu pogranicza i Kaszub”. Przesłuchano parę poszczególnych osób, przy czym Landrat oświadczył miał, iż nie chce mieć do czynienia ze Związkiem Polaków w Niemczech. W miejscowości Głomsk pow. Złotowskiego robotnikowi Thomasowi obarczonemu ośmiorgiem małych dzieci nie udzielono zwykłej w Niemczech pomocy dla licznych rodzin. W odmowie zaznaczano, że petent posyła dzieci do szkoły polskiej. Na Kaszubach w Bytomiu nie wydano paszportu zbiorowego wycieczce 43-ch Polaków do Gdyni. Jako powód odmowy Landrat podał odmówienie Niemcom w Polsce paszportu zbiorowego na obchód 1 maja w niemieckiej Hławie oraz nie udzielenie paszportu zbiorowego niemieckiemu klubowi sportowemu z Grudziądza, który wybierał się do Królewca. W Miranach ziemi Malborskiej pociągnięto do odpowiedzialności karnej rolnika Skoczyskiego rzekomo za niezastosowanie się do przepisów drogowych. Skoczyski od dłuższego czasu przewoził furmanką troje dzieci z Miran do szkoły polskiej odległej o 4 km. W Centralnej Bibliotece Polskiej w Olsztynie tajna policja dokonała szczegółowej rewizji. Spośród leżących na składzie książek zabrano „Krzyżaków” Sienkiewicza i „Grażynę” Mickiewicza.

Bombardowanie przez pomyłkę w czasie manewrów francuskich

Mieszkańcy małej miejscowości lotaryńskiej Altweiler przeżyli w piątek krótki okres panicznego strachu, gdy nagle deszcz granatów spadł na ich wieś. Jak się okazało ostrzeliwanie to pochodziło z fortyfikacji położonych na linii Maginota i było skutkiem mylnego skierowania ognia artylerii ćwiczącej w okolicy tych

fortyfikacji. Na szczęście strzela nie to przeprowadzone zostało ślepymi nabojami. Niemniej prze- to liczne budynki w wspomnianej miejscowości zostały uszkodzone. Najbardziej ucierpiał budynek kościelny. Bombardowanie wsi wstrzymane zostało dopiero na skutek telefonu przewodniczącego gminy, skierowanego do władz wojskowych.

Pożar latarni morskiej

PARYŻ, 21.8. Latarnia morska położona na zachodnim wybrzeżu Francji w pobliżu Lorent, na wschodnim krańcu wyspy Groix, została strawiona przez pożar. 50-letni latarnik odniósł ciężkie

rany z poparzenia i zdołał go z trudem wyratować z płomieni. Na skutek pożaru latarni morskiej zapaliły się lasy sąsiednie w okolicy 500 m. dookoła wieży i stoją obecnie w płomieniach.

Ujęcie zamachowców w Portugalii

Byli oni na służbie Moskwy

LIZBONA, 21.8. Usiłowania policji portugalskiej zostały po 6 tygodniach sumiennie prowadzonego śledztwa uwięzione powodzeniem albowiem udało się zaarrestować wszystkich spiskowców, którzy brali udział w zamachu bombowym na premiera Salazara. Jak

stwierdzono, spiskowcy pozostawali w kontakcie z Moskwą, skąd otrzymywali dokładne instrukcje.

Francja wydała Hiszpanów

BAYONNE, 20.8. Władze francuskie wydały 9-ciu obywateli hiszpańskich, których działalność jak zaznacza Havas, przekraczała ramy dozwolone przez prawo. Przewidywane są dalsze wydania po zakończeniu dochodzenia, które jest obecnie prowadzone.

Pamiętaj o bezrobotnych narodowcach

Terror żydowski w Stryju

Występy rzeźnika rytualnego Feldmana

W centrum Stryja, przy ul. Mickiewicza, znajduje się realność pp. Sokolowskich, która z dwóch stron sąsiaduje z posesjami żydowskimi.

Jeden z tych „sąsiadów”, niejaki Feldman, właściciel jatki rytualnej, stara się wprost barbarzyńskim terrorem wymusić na właścicielach kato-

kach odsprzedać mu realności. Posuwa i rozwała parkany, wyrzuca na teren pp. Sokolowskich odpadki zepsutego mięsa i strute szczury, wylewa cuchnące pomyje.

Właścicielka nie może od szeregu lat zbierać owoców ze swego sadu, gdyż zarzucana jest gradem kamieni przez synów Feldmana. Córka jej już od 2 lat nie odważa się wejść sama do własnego ogrodu. Prócz wymienionych sposobów terroru, synowie Feldmana stosują jeszcze inny. Obnażają się i przez wybitne dziury w parkanie demonstrują bezwstydnie swoją nagość.

W dwóch domach pp. Sokolowskich nie ma ani jednej całej szyby, gdyż zostały powybijane kamieniami. Oto wzór... żydowskich pogromów! Starostwo powiatowe i policja zostały zawiadomione o wyczynach żydów. Czekamy ich niezwłocznego ukroczenia.

Order Lenina za tępienie „trockistów”

MOSKWA, 21.8. Przewodniczącego najwyższego sądu wojennego w Moskwie, Ulricha odznaczono najwyższym orderem sowieckim, orderem Lenina.

Ulrich przewodził prawie wszystkim wielkim procesom politycznym w ostatnich latach, jak np. w procesie t. zw. „trockistów” oraz w procesie Tuchaczewskiego.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefony 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny). Oddział miejski „ABC” Al. Jerozolimskie 3 a. Tel. 83.333 przyjmuje interesantów codziennie w godzinach 16.30—19.30. ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Tel. 309-33. Kantor prenumerata: Al. Jerozolimska 3 a. I piętro. Tel. 8-18-33. Zarząd i Dział Ogłoszeń: Al. Jerozolimska 3 a, tel. 727-32. Konto P. K. O. 23400. Skrytka Poczta 745. Adres telegraficzny: ABC Warszawa. PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103. Tel. 111-44. Biuro czynne w godz. 10—13 i 15—18. Poznań 27 Grudnia 2, Włocławek, Cyganki 34, tel. 135. PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i na prowincję zł. 2,30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3,30 miesięcznie. Za granicą zł. 4,00. Wyd. B (z premią książkową) zł. 5,50. W Austrii, Czechosłowacji, W. M. Gdańsku i na Węgrzech cena prenumeraty jak w kraju.